Jakso 2. Osa 3 Mitä Suomen metsistä halutaan - 23.10.2026 klo 13.59

Intro: [00:00:00] Metsä mediassa, metsä.

Sini Suomalainen: Sitten jatketaan Teemu Kaskisen, Sami Oksan ja Mikko Mönkkösen kanssa kolmannessa osassa ja viimein päästään asiaan.

Mennäänkö vielä vähän tähän meidän alkuperäiseen kysymykseen, että onko suomalainen metsäkeskustelu tiedevastaista? Mitä sanot sitten nyt tämän keskustelun pohjalta siihen?

Ja sitten voi vielä sanoa samalla sellaisen asian, minkä haluaisitte korjata tässä suomalaisessa metsäkeskustelussa niin, että se paremmin vastaisi tutkimustietoa.

Mikko Mönkkönen: Mä voin aloittaa ja mä ehkä tämänkin keskustelun perusteella se mun johtopäätös on se, että sinänsä metsäkeskustelu ei ole tiedevastaista, mutta meillä on tendenssi tulkita tieteellistä tietoa tiettyjen linssien läpi aika vahva tässä yhteiskunnassa, että niin kuin puhuttiin tuossa vanhojen metsien kriteereistä, niin se tieteellisen siihen sinänsä ei suhtauduta vihamielisesti tieteelliseen tietoon, vaan sitä vaan hyväksikäytetään ikään kuin valikoidusti, ettei oteta sitä tieteen [00:01:00] kokonaiskuvaa huomioon, mitä tiede kokonaisuutena esimerkiksi sanoo.

Toinen on esimerkki on nämä hiilinielukeskustelut. Sieltä aina poimitaan se yksittäinen asia ja yksittäinen tulos näkemättä sitä metsää puilta siinä kokonaisuudessa. Tämmöinen ehkä tässä. Mun mielestä tässä suomalaisessa metsäkeskustelussa on semmoinen. Isossa kuvassa se ei ole tiedevastaista, vaan se suhtautuu tieteeseen valikoidusti.

Sitten tietysti meillä on kaikenlaisia mielipiteitä, mutta kaikissa yhteiskunnissa ja yhteiskunnallisissa tilanteissa aina myöskin esiintynyt tiedevastaisuutta. Ja se on varmaan ihan kuuluu ihmisten yhteiskuntiin. Se ei sinänsä ole mitenkään uutta tai tai harmillista. Minusta se, jos meidän poliittiset päättäjät lähtee tiedevastaisuuden tielle, niin sitten ollaan kyllä ongelmissa.

Sini Suomalainen: Mitäs Sami sanoo?

Sami Oksa: No sen, sillä ollaan Mikon kanssa sama, hyvin samoilla linjoilla, että, et en mäkään näe, että metsäkeskusta on niinku tiedevastaista. Ja siellä niinku tunnistetaan, että otetaan niinku yksittäisiä asioita, mitä sitten [00:02:00] kerrotaan, että asia on näin. Mutta mun mielestä se niinku asia mikä pitäisi muuttaa, että meidän pitäis pystyä puhumaan niinku, me puhutaan vähän niinku eri asioista, kun me puhutaan jostakin mielestämme samasta asiasta ja, ja me jätetään ehkä ne semmoiset perusoletukset sanomatta tai oletetaan, että toisten ajatusmaailma on samanlainen kuin oma ja se aiheuttaa mun mielestä niitä ristiriitoja, konflikteja siellä.

Että totta kai kaikki ihmistoiminta aiheuttaa haitallisia tai sillä on haitallisia vaikutuksia luonnolle. Ihan sama mikä se ihmistoiminta on ja tota, ja se pitäisi niinku tunnistaa myöskin, että ei me niitä kaikkia saada pois. Ei me saada niitä kalastuksesta, ei me saada niitä viljelystä, ei me saada niitä metsätaloudesta, ei me saada rakentamisesta, koska siinä on aina, aika, aina tämmöisiä vaikutuksia.

Ja meidän pitäis ehkä niinku puhua myöskin niistä taustaoletuksista, että mikä on ok, että me pystyttäis puhumaan paremmin siitä asiasta itsestänsä.

Teemu Kaskinen: Joo, mä oon samaa mieltä edellisten kanssa, että tuskin tässä tiedevastaisuudesta on kysymys, vaan ennemminkin niinku argumentoinnista tieteen avulla, tutkimusten avulla ja tutkimuksia valitaan sen [00:03:00] mukaan, mikä nyt on se asia mitä eri puolet ajaa.

Ja oikeastaan se on se hämäryys, tää, että eri o-osapuolet ajaa eri asioita, mikä monesti niinku unohtuu tästä, et tarkastellaan suomalaista metsätodellisuutta. Mikä tahansa metsäkeskustelu, et ihmiset ajaa eri intressejä. Meillä on e-intressitahoja. Metsäteollisuuden intressi on eri kuin metsänomistajilla.

Luonnonsuojelijoilla on oma intressinsä. Mutta sitten taas ihan samalla tavalla kuin metsänomistaja on neuvottelussa tai missä tahansa puun, puun myyntiin, monesti hoitoonkin liittyvässä, niin eri puolella pöytää, tai sen intressit on erilaiset kuin metsäteollisuudella, niin ne voi olla myös erilaiset tai samanlaiset kuin luonnonsuojelijoilla riippuen siitä, että mitkä ovat tämän hyvin moninaisen ja monitahoisen metsänomistajakunnan kunkin edustajan omat mielipiteet.

Ja [00:04:00] sitten taas tullaan siihen, mikä oli aikaisemmin puhetta, että olisi ehdottoman tärkeätä, että suomalaista metsänhoitoa pystyttäisiin monimuotoistamaan niin, että ihmiset, metsänomistajat taas on, niinku suuret ikäluokat heittää lusikat nurkkaan ja, ja tota kohta on meillä Suomessa taas paljon uusia metsänomistajia, niin että pystyttäisiin vastaamaan näitten ihmisten- Toiveisiin ja arvoihin.

Mikko Mönkkönen: Niin tuossa tästä nyt tuli mieleen vastaus kysymykseen, minkä tuosta Sini tuossa esititte. Mikä, mikä toivoisin muuttuvan tässä metsäkeskustelussa? Ja, ja tota kyllä se mun mielestä nyt on se vähän toistan itseäni, sanoin tuossa aikaisemminkin, että mun mielestä nää intressit elikkä, elikkä ne taustalla olevat arvot myöskin pitäis niinku uskaltaa tuoda näkyviin.

Että minä erityisesti nyt viittaan taas poliittisiin päätöksentekijöihin, että ei mennä sen tieteen taakse piiloon, öö tota tämmösillä osatotuuksilla tai valikoiduilla tiedoilla, vaan [00:05:00] sanotaan, että minun arvojeni mukaisesti minä otan huomioon tieteellistä tietoa, mutta vain tähän rajaan saakka ja tästä eteenpäin politiikka toimii sitten minun arvojeni mukaisesti.

Voidaan esimerkiksi sanoa, että emme me nyt tätä vanhojen metsien suojelua edistä, koska katson, että taloudellinen talouden kasvu on nyt tärkeämpi asia. Se on, se on varmaan niinku näkisin, että äänestäjäkunnallekin selkeämpi viesti, että äänestän tai en äänestä tuollaista poliitikkoa.

Sini Suomalainen: Mutta ei nyt jätetä tätä silleen roikkumaan, että vanhojen metsien hakkuu edistäs taloudellista kasvua välttämättä.

Mikko.

Mikko Mönkkönen: Ei vaan siis.

Sini Suomalainen: Mutta näinkin voi väittää, mutta se ei välttämättä oo totta.

Mikko Mönkkönen: Siis voidaan vastustaa vanhojen metsien suojelua viivetoamalla talouden kasvun ensisijaisuuteen.

Sini Suomalainen: Sami

Sami Oksa: Niin tässä metsäkeskustelussa välillä näkyy se, että vähät välitetään siitä toisesta näkökulmasta, että ajetaan vaikka hyvin tiukkoja kriteerejä.

Siis tämmöisiä, jotka toisivat paljon vanhoja metsiä suojeluun ja joita millään tavalla [00:06:00] kantaa niihin taloudellisiin tai yhteiskunnallisiin vaikutuksiin. Niin mun mielestä tämä on se semmoinen puute. Tapahtuu varmasti toisinkin päin, että ajetaan vaikkapa tietynlaisia käsittelymalleja, niin toisen ääripäähän ne unohdetaan se ekologisuus, että ajatellaan että kaikki säästöpuut ja rantametsät ja muut tietyllä tavalla joku ei halua niitä vaikka jättää, niin siinä on se toinen esimerkki sitten siitä, että kyllähän meidän pitäisi aina ja mitä mun

mielestä pitäisi lisätä tässä metsäkeskustelussa, niin meidän pitäisi pystyä tunnistamaan niitä asioita, että meidän me tarvitaan semmoista ei keskitien kulkemista välttämättä, mutta niitä elementtejä pitää ottaa huomioon, jotta me turvataan niitä ympäristöllisiä arvoja, taloudellisia arvoja ja sosiaalisia arvoja.

Ja tämän tähän kun päästäisiin, että me tunnistettaisiin niitä ja mietittäisiin sitä omaa näkökulmaa siitä puolesta, niin mun mielestä se toisi tähän keskusteluun paljon syvyyttä.

Sini Suomalainen: Niin musta tuo vaan sinänsä. Nythän puhutaan paljon vahvasta kestävyydestä, missä just ekologia on pohja kaikelle ja talous ja sosiaaliset asiat tulee vasta sitten kuitenkin toissijaisina.

Mikä nyt ehkä jos ajattelee näitä [00:07:00] planetaarisia rajoja ja ilmastonmuutosta ja luontokatoa, niin tuntuisi aika järkeenkäyvältä. Vai

Sami Oksa: niin. Sitten meidän pitää tehdä ratkaisuja. Käytetäänkö me puuta vai fossiilisia vaikka? Ja silloin meidän pitää tunnistaa se, että vaikka me Suomessa tehtäisiin minkälaista metsäpolitiikkaa, niin tietyllä tavalla kaikkialta muualta hakataan niitä puita.

Voidaan miettiä sitä, että kannattaako meidän Suomessa ottaa linja, joka on ääritiukka, koska globaalisti se ei aiheuta mitään hyvää. Mistä meidän pitäisi päästä eroon? Meidän pitäisi päästä fossiilisista eroon.

Sini Suomalainen: No niin, mutta puhutaan siitä toisella kertaa. Mutta mä haluaisin vielä sanoa tästä, että miksi se sitten on just ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen?

Entäs pitäisikö ketäs muita meidän pitäisi vielä kuulla ja mikä on se tieteellinen kokoonpano, mistä tällaisen näin kokonaisvaltaisen vastauksen voisi saada? Niin minusta se on taas myös sinänsä tieteeltä aika paljon odotettu, että ottakaa huomioon tämä ja tämä ja tämä ja tämä. Nyt on jo isoja konsortioita, jotka yrittää yhdessä miettiä, mutta tuntuu ettei se koskaan ole riittävä.

Se vastaus mitä pystytään tarjoamaan.

Sami Oksa: Eihän se välttämättä ole tieteen tehtävä. Se on [00:08:00] poliitikon tehtävä lopulta tehdä ja yhteensovittaa näitä. Tieteen pitääkin katsoa tietystä näkökulmasta mun mielestä niitä. On järjetöntä, että Mikko ekologina alkaisi katsomaan kulttuurisia tai taloudellisia arvoja siinä tutkimuksessa.

Sehän menisi ihan sekaisin, jos en nyt ihan oikein ymmärtänyt.

Teemu Kaskinen: Niin en mä tiedä, kun se kaikki liittyy kuitenkin kaikkeen. Siis meillä on kai tässä kysymys myöskin siitä, että jos me puhutaan näistä kestävyyksistä, vaikka sosiaalinen kestävyys, monestihan sitä ajatellaan vain, että sosiaalisen kestävyyden joku periaate tai ajatus jossain vaiheessa oli se, että sen täytyy olla sosiaalisesti kestävää niiden ihmisten kannalta, jotka siellä vaikutusalueella asuu.

Että onko metsäteollisuus, hyväksyvätkö nämä paikalla asuvat ihmiset tämän ja näin. No sitten tulee kysymykset. Okei, no onko se niitten metsiä, että kenen metsä se on? Eihän kellään ole oikeutta päättää toisen ihmisen metsäkäsittelystä, jos se ei ole sen omaisuutta. Mites näin se oikein menee? Se on vähän niin kuin umpikuja, mutta sosiaalisessa kestävyydessäkin mielestäni kannattaisi kiinnittää huomiota siihen, että me eletään kuitenkin [00:09:00] demokraattisessa maassa ja metsäpolitiikkaa tehdään myös taloudellisilla ohjauskeinoilla.

Että meillä on instituutioita, jotka kustannetaan valtionvarasta yhteisistä kassoista. Ja sitten meillä on kaikenlaisia verotuksellisia tuellisia ohjauskeinoja, mitkä on hyvin toimivia. Niin se sosiaalisen kestävyyden, että vastaako näillä ohjauskeinoilla toteutettu metsäpolitiikka suomalaisten enemmistön käsitystä siitä, että mitä on hyvä metsätalous?

Tämä on sellainen. Mielestäni tätä ei ole kovin paljon mietitty.

Mikko Mönkkönen: Varmaankin näin, mutta mä tähän vielä tähän Samin heittoon, että tieteentekijöiltä on turha vaatia tämmöistä laaja-alaista. Mä olen vastakkaista mieltä, että ainakin osan tieteentekijöistä tehtävänkuvaan kuuluu sellaisen kokonaiskuvan luominen, että vaikka ekologina monesti lähden liikkeelle siitä ekologisesta kestävyydestä, niin kyllä mä katson mun agendalle aika tavalla kuuluvan myöskin nää [00:10:00] hyväksyttävyys, sosiaalinen kestävyys ja talouden kysymykset.

Että kyllä mä näitä oon sekä itse että yhteistyössä muiden kanssa tutkinut ekologina ja, ja tuota muun muassa talouskysymyksiä, jotka talousasioita, jotka osoittais muun muassa sen, että hakkuiden korkea taso tai lisääminen ei säilytä työpaikkoja tai hakkuiden korkea taso tai lisääminen ei tuo lisäarvoa tähän yhteiskunnan tuota rattaisiin kovinkaan paljon.

Päinvastoin. Mitä enemmän me on, tilastot osoittaa, niin mitä enemmän on hakattu, niin sitä vähemmän on työpaikkoja ja sitä vähemmän on tuota

lisäarvoa. Että kyllä, kyllä tää kokonaiskuvan luominen kuuluu myöskin tuota ainakin osalle tieteentekijöistä niinku siihen palettiin.

Sini Suomalainen: Yhteistyössähän tehdään tiedettä.

Mikko Mönkkönen: Kyllä, kyllä juuri näin.

Sini Suomalainen: Harva tutkija yksinään tutkii.

Sami Oksa: Joo, mä lähden tuosta tästä, että jos, jos Mikko tekee ekologisen tutkimuksen, niin siihen ei ehkä tarvitse ottaa sitä taloudellista tai sellaista näkökulmaa aina mukaan. Et synteesejä pitää tehdä ja tutkimusryhmät tekee totta kai tämän tyyppisiä asioita.

Että tää [00:11:00] oli se niinku pointti, pointti enemmän siinä.

Mikko Mönkkönen: Juu, juu, juuri näin, että esimerkiksi vanhojen metsien tuota kriteereitä kun mietitään, niin kyllä ensin kehitetään kriteerit ja sitten ehkä toisella askeleella vasta ruvetaan kattoo, että jos nää kriteerit toimeenpannaan, niin mikä on talousvaikutus ja työllisyysvaikutus.

Ja varmaan tää pitää olla meidän agendalla nyt. Kiitos vinkistä.

Sini Suomalainen: Teemu vielä sana.

Sami Oksa: Hyviä, että ne tar-tarkastellaan taloustulokset, koska hirveän usein ne unohtuu. Annetaan hirveän hyvät kriteerit omasta tai tutkimuksesta, hirveän hyvät kriteerit, mutta unohdetaan se yksi osa-alue ja sitten kun se unohtuu, niin miten me voidaan tehdä päätöksiä.

Teemu Kaskinen: Sitten myöskin, että nää kaikki asiat liittyy yhteen myöskin siinä suomalaisen metsäpolitiikan suuressa tavoitteessa elikkä hakkuiden maksu-maksimoinnissa tai puutuotannon maksimoinnissa. Ne liittyy yhteen sillä tavalla, että puutuotannon maksimointi ja hakkuiden maksimointi ei ole metsänomistajan kannalta taloudellisesti järkevää eikä se ole ekologisesti järkevää ja kansantaloudellisesti järkevää se on ainoastaan siinä tapauksessa, jos [00:12:00] kansantalous ahtaasti mielletään.

Suomalaisten metsäteollisuusyritysten taloudelliseksi eduksi.

Sami Oksa: Mutta nythän on esimerkiksi käynyt niin, että tota tässä on tapahtunut tietynlainen niinku muutos Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen. Elikkä metsäteollisuudella ei mene niin hyvin. Metsänomistajilla menee hyvin. 2020 suunnilleen kantorahatulo oli kaksi miljardia euroa, nyt se on kolme pilkku seitsemän miljardia euroa.

Eli metsänomistajille on maksettu näin paljon enemmän.

Teemu Kaskinen: Kulle Ervo Kuusela words exactly kahdeksankymmentäluvun alussa ni puhu juuri noin, että nyt metsänomistaja on niskan päällä. Markkinatalous ei toimi, sanoi Kulle Ervo Kuusela ja vastauksena oli lisää suunnitelmataloutta.

Sami Oksa: Mä en sano noin.

Sini Suomalainen: Mutta ehkä mä haluaisin tiivistää itse sen, et öö kun me kuuntelee tätä keskustelua, niin ainakin melkein kaikille varmaan ois etua siitä, että tuota lisättäis avoimuutta.

Kerrottas avoimesti mistä tullaan, minkä tiedon pohjalta tehdään päätöksiä ja mitä ehkä sit jätetään vähemmälle. Tää ei varmaan toteudu koskaan, mut tota se ehkä myös lisäis demokratiaa [00:13:00] ja sit sitä metsänomistaja-arvojen aitoa toteutumista.

Sami Oksa: Niin, ehkä sen vois sanoa, että kyllähän metsäpolitiikka nykyisin ottaa paljon muitakin asioita huomioon kuin talouden.

Se on ollu varmasti aikanaan niin, että sitä taloutta on niinku se on ollu se yks ehkä ainoo tekijä ja, ja mitä lähemmäs nykyhetkeä on tultu, sitä enemmän sinne tulee niitä muita arvoja, mitä siellä metsäpolitiikassa myöskin tarkastellaan ja, ja tota viedään eteenpäin.

Sini Suomalainen: Saat vielä Mitko sanoa jotain jos haluat.

Mikko Mönkkönen: Itse asiassa kun valmistauduin tähän keskusteluun, niin mietin sellaista, että mitä sanoisin sellaisena ikään kuin toiveena. Yhden toiveen voisin esittää metsäkeskusteluun ja varsinkin niihin puheenvuoroihin, mitä kuuluu tuolta niin sanotun metsäsektorin toimijoiden suusta. Elikkä tuoda esille tämä, että Suomessa metsät kasvaa paljon enemmän kuin sieltä hakataan, jolloin annetaan se kuva, että me pystyttäisiin jossakin tilanteessa edes lähestymään sellaista kasvua vastaavaa hakkuumäärää.

Jos on metsäkoulutuksen saanut, minua ihmetyttää, että miten [00:14:00] metsähoitajakoulutuksen saanut ihminen voi väittää tai esittää sellaisen argumentin, että meillä metsät kasvaa enemmän kuin meillä hakataan. Kaikki on hyvin.

Sini Suomalainen: No Sami kertoo.

Sami Oksa: En mä sano sitä, että kaikki on hyvin, aina voidaan parantaa. Siitä pitää lähteä.

Mutta mä tuon tän vielä siihen, siihen tota niin kuin taas sen perspektiivit. 60-luvulla me hakattiin enemmän kuin meidän metsät. Anteeksi. Poistumaa oli enemmän kuin metsät kasvoi. Elikkä hakkuut ja luonnonpoistuma. Meillä kasvu oli 60 miljoonaa kuutiometriä. Kokonaispoistuma oli 65 miljoonaa. Me jonkin verran yli siinä.

Ja sen jälkeen tapahtui metsien kasvun lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä, jotka oli aloitettu siellä sodan jälkeen, mistä me aloitettiin vähän tätä keskustelua, joka mahdollisti, että hakkuita voitiin lisätä myöskin, eli pystyttiin tuottamaan enemmän puuta. Ja nyt kun kuulee näitä, että Suomen metsissä hakataan liikaa, niin mun mielestä jos jolloin on hakattu liikaa, niin silloin on hakattu liikaa kun kokonaispoistuma on kasvanut yli.

Se, että onko tänään asiat hyvin, on varmasti paremmin kuin silloin, mutta edelleen meillä on mahdollisuus parantaa ja tehdä asioita paremmin. [00:15:00]

Teemu Kaskinen: Sanon vielä tuohon, että ihan totta Sami siis tuo mitä sanoit tuosta, että näinhän se oli 60-luvulta lähtien. Mitä tulee tuohon poistuman ja kasvun suhteeseen, niin sen tavoittelu.

Niin kuin se 80-luvuilla otettiin Metsä 2000 -ohjelmassa, niin se oli suunnitelmataloutta, koska tosiaan metsänomistajat päättää ja ne ei oo, ne kaikki metsät ei ole hakkuiden piirissä. Ja vaikka ne olisi hakkuiden piirissä, niin ainoastaan suunnitelma isolla S:llä voi taata sen, että ne päätyy sieltä käytettäviksi silloin kun niitä tarvitaan.

Sini Suomalainen: Tässä me päädytään taas tähän niin, että näin. Lehden eräässä artikkelissa oli myös hyvin perusteltu sitä, että miten Suomessa metsäteollisuus keskittyy just nimenomaan määriin. Että miksi me ei alun perin ruvettu ajattelemaan rahaa, vaan me ajateltiin vaan, että näin paljon pitää saada kuutioita.

Sami Oksa: Sekä sahatavaran että sellun tuotanto kasvanut Suomessa, kun katotaan vaikka 2000-luvulta eteenpäin.

Elikkä ei ole tapahtunut semmoista muutosta, että toinen olisi vaan mennyt ylöspäin ja toinen alaspäin. Ja miksi, tota, viittaat semmoiseen artikkeliin missä puhutaan vaikka [00:16:00] sellusta, niin selluhan on raaka-aine seuraavalle va-jalostusvaiheelle. Ja kun tätä niin kun kritisoidaan tätä sellun, sellun tuotantoa, niin siellä unohtuu tosi monta asiaa siinä kritiikissä ja ei mennä ehkä niihin syvemmälle.

Mutta lähdetään siitä, että kannattaako vaikka Suomesta viedä sellua, joka on erittäin tehokkaasti pakattu kuivattuna, saadaan vietyä tehokkaasti, öö, lähelle käyttökohdat, joista se jalostetaan eteenpäin vaikka pehmopaperiksi. Jos me Suomessa lisättäisiin jalostusarvoa tekemällä pehmopaperia ja viemällä sitä ympäri maailmaa, niin me vietäisiin ilmaa, koska siinä on tosi paljon ilmaa siinä.

Siinä on siinä kuljetuksessa. Niistä voidaan, niin kun tällainen kysymyksiin että, et ei niin kun business-logiikassa siinä ei ole järkeä lisätä kuljetuskustannuksia huomattavasti, kun se voidaan tehdä tehokkaasti viemällä sellua ja siellä lähellä markkinoita jalostaa niitä tuotteita. Tää on niin kun yksi näkökulma tähän asiaan, mutta sieltä löytyy aika paljon muitakin.

Mutta se on toisen jakson aihe.

Sini Suomalainen: Ja vielä kätevämpi on kasvattaa myös se sellu siellä lähellä jalostuspaikkaa.

Teemu Kaskinen: Niin niin, silloin ei tule mitään ku-ku-kuljetuskustannuksia. Tuohan on totta. Sitä paitsi kiinalaisethan on alkanut tekemään [00:17:00] sitä.

Sini Suomalainen: Hyvä.

Teemu Kaskinen: Kiinalaiset on hoksannut tän.

Sini Suomalainen: Hyvä. Kiitos paljon Sami ja Mikko ja Teemu.

Odotan seuraavaa sessiota kanssanne.

Kiitos. Kiitos. Kiitos.